

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Методологія та методи наукових досліджень
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту. Кафедра маркетингу
Розробник(и)	Артюхов Артем Євгенович
Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 4 кредити ЄКТС: денна та вечірня форма: 120 годин, з яких 20 годин - лекції, 20 годин - практичні роботи, 80 годин самостійна робота; заочна форма: 120 годин, з яких 10 годин - лекції, 10 годин - практичні роботи, 100 годин самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Менеджмент"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Оволодіння методологією та методами наукового дослідження, формування системи знань та вмінь, необхідних для самостійного виконання наукових досліджень

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Сутність і роль наукового пізнання Теорія пізнання. Раціональне та чуттєве пізнання. Теорія істини. Форми пізнавальної діяльності. Сутність наукового пізнання. Критерії науковості. Наукове пізнання та творчість. Зв'язок наукового пізнання і методології.

Тема 2 Методологічні основи наукового пізнання та творчості

Поняття про методологію та методи наукового пізнання. Рівні методології і принципи її реалізації. Емпіричний та теоретичний рівень наукових досліджень. Типологія методів наукового дослідження: загально філософські, загальнонаукові, загальнологічні, спеціально-наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні методи. Вибір методів дослідження

Тема 3 Методологія системного підходу

Системний підхід, його місце та роль у науковому пізнанні. Принципи системного підходу. Категоріальний апарат системного підходу: поняття системи та її властивості, класифікація систем, зв'язки (потoki), структура системи. Наукове пізнання та моделювання. Модель як метод описування систем. Класифікація моделей. Методи моделювання систем. Сутність системного аналізу та його предмет. Принципи системного аналізу. Характеристика етапів системного аналізу. Методи системного аналізу: метод аналізу ієрархій («дерева цілей»), методи експертних оцінок (Дельфі, мозкового штурму, сценаріїв)

Тема 4 Методологія та основи експериментальних досліджень

Методи емпіричного рівня дослідження: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент, абстрагування, узагальнення, аналіз і синтез. Сутність, мета, функції наукового експерименту. Класифікація, типи та завдання експерименту. Методичне забезпечення експериментальних досліджень. Основні етапи експерименту. Визначення експериментальної гіпотези. Формулювання мети і завдань експерименту. Розробка методики проведення експерименту. Створення експериментальної ситуації. Загальні вимоги до проведення експерименту. Організація робочого місця експериментатора. Вплив психологічних факторів на хід та якість експерименту. Обробка результатів експериментальних досліджень

Тема 5 Методологія та основи теоретичних досліджень

Теоретичні аспекти наукового дослідження. Сутність теорії та її роль в науковому дослідженні. Мета, завдання та етапи теоретичних досліджень. Методи теоретичних досліджень: абстрагування, узагальнення, аналіз і синтез, індукція і дедукція, аналогія, ідеалізації, формалізації, сходження від абстрактного до конкретного. Аксиоматичний підхід до побудови теоретичного знання. Гіпотетико-дедуктивний метод. Особливості логічного та хронологічного підходів при проведенні теоретичних досліджень. Використання математичних методів у дослідженнях. Ймовірно - статистичні методи

Тема 6 Вибір напряму наукового дослідження та етапи НДР

Поняття наукової проблеми та наукової гіпотези. Вибір напряму наукового дослідження. Поняття теми дослідження та методика її визначення. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Класифікація об'єктів наукового дослідження. Мета та завдання дослідження. Класифікація наукових досліджень. Алгоритм науково-дослідного процесу. Характеристика стадій та етапів НДР.

Тема 7 Пошук, накопичення та обробка наукової інформації

інтелектуальної власності. Методика пошуку та організація роботи з науковою інформацією. Обробка та систематизація наукової інформації. Основи наукометрії. Наукометрія як галузь наукознавства. Завдання наукометрії. Науко-метричні методи. Науко-метричні і реферативні бази даних. Основні науко-метричні показники

<p>Тема 8 Організація роботи в науковому колективі</p> <p>Наукові колективи як особливі структури в науці. Наукові школи та їх роль у науці. Основні принципи управління науковим колективом. Психологічні аспекти взаємовідносин керівника та підлеглого в науковому колективі. Особливості управління конфліктами в науковому колективі</p>
<p>Тема 9 Наукова організація та гігієна розумової праці</p> <p>Особливості творчої праці у дослідницькій діяльності. Психологія наукової творчості. Принципи організації наукової праці. Наукова організація та гігієна розумової праці</p>
<p>Тема 10 Наукова етика та дослідницька доброчесність</p> <p>Етика і соціальна відповідальність науковця. Види порушення академічної доброчесності та боротьба з плагіатом. Процедура розгляду справ про порушення стандартів академічної доброчесності. Положення «Рекомендацій про статус наукових працівників». Етичний кодекс ученого України</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати методологічні принципи наукового дослідження (об'єктивності, сутнісного аналізу, єдності логічного й історичного підґрунтя, концептуальної єдності) та використовувати сучасні інформаційні технології для пошуку, систематизації та обробки інформації, зокрема бази знань, статистичні методи аналізу великих масивів даних та ін. для проведення наукових досліджень
РН2	Виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з менеджменту, представляти результати досліджень у вигляді звітів і публікацій державною та однією з іноземних мов
РН3	Проводити пошук, систематизацію, оброблення та вибір методу аналізу інформації з різних джерел, виявляти та аналізувати причинно-наслідкові зв'язки й закономірності поведінки економічних суб'єктів, патерни прийняття управлінських рішень

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 073 Менеджмент:

ПР1	Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності для пошуку та критичного аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
ПР2	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПР6	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.
-----	---

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

8. Види навчальних занять

Тема 1. Сутність і роль наукового пізнання	
Лк1 "Сутність і роль наукового пізнання"	Мета та завдання дисципліни, її структура та методичні рекомендації щодо вивчення. Теорія пізнання. Раціональне та чуттєве пізнання. Теорія істини. Форми пізнавальної діяльності. Сутність наукового пізнання. Критерії науковості. Наукове пізнання та творчість. Зв'язок наукового пізнання і методології
Тема 2. Методологічні основи наукового пізнання та творчості	
Лк2 "Методологічні основи наукового пізнання та творчості"	Поняття про методологію та методи наукового пізнання. Рівні методології і принципи її реалізації. Емпіричний та теоретичний рівень наукових досліджень. Типологія методів наукового дослідження: загально філософські, загальнонаукові, загальнологічні, спеціально-наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні методи. Вибір методів дослідження
Пр1 "Методологія наукового дослідження"	Методи наукового дослідження: загально філософські, загальнонаукові, загальнологічні, спеціально-наукові, дисциплінарні та міждисциплінарні методи. Вибір методів дослідження.
Тема 3. Методологія системного підходу	
Лк3 "Методологія системного підходу"	Системний підхід, його місце та роль у науковому пізнанні. Принципи системного підходу. Категоріальний апарат системного підходу: поняття системи та її властивості, класифікація систем, зв'язки (потoki), структура системи. Наукове пізнання та моделювання. Модель як метод описування систем. Класифікація моделей. Методи моделювання систем. Сутність системного аналізу та його предмет. Принципи системного аналізу. Характеристика етапів системного аналізу. Методи системного аналізу: метод аналізу ієрархій («дерева цілей»), методи експертних оцінок (Дельфі, мозкового штурму, сценаріїв)
Пр2 "Методи системного аналізу"	SWOT – аналіз, аналіз ієрархій, експертних оцінок (Дельфі, мозкового штурму, сценаріїв)

<p>Пр3 "Методи моделювання систем"</p> <p>Визначення наукової проблеми, гіпотези, теми, обґрунтування її актуальності, визначення цілі, завдань, предмету та об'єкту наукового дослідження Моделювання у науковому пізнанні. Методи моделювання систем</p>
<p>Тема 4. Методологія та основи експериментальних досліджень</p>
<p>Лк4 "Методологія та основи експериментальних досліджень"</p> <p>Методи емпіричного рівня дослідження: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент, абстрагування, узагальнення, аналіз і синтез. Сутність, мета, функції наукового експерименту. Класифікація, типи та завдання експерименту. Методичне забезпечення експериментальних досліджень. Основні етапи експерименту. Визначення експериментальної гіпотези. Формулювання мети і завдань експерименту. Розробка методики проведення експерименту. Створення експериментальної ситуації. Загальні вимоги до проведення експерименту. Організація робочого місця експериментатора. Вплив психологічних факторів на хід та якість експерименту. Обробка результатів експериментальних досліджень</p>
<p>Тема 5. Методологія та основи теоретичних досліджень</p>
<p>Лк5 "Методологія та основи теоретичних досліджень"</p> <p>Теоретичні аспекти наукового дослідження. Сутність теорії та її роль в науковому дослідженні. Мета, завдання та етапи теоретичних досліджень. Методи теоретичних досліджень: абстрагування, узагальнення, аналіз і синтез, індукція і дедукція, аналогія, ідеалізації, формалізації, сходження від абстрактного до конкретного. Аксиоматичний підхід до побудови теоретичного знання. Гіпотетико-дедуктивний метод. Особливості логічного та хронологічного підходів при проведенні теоретичних досліджень. Використання математичних методів у дослідженнях. Ймовірісно - статистичні методи</p>
<p>Пр4 "Планування теоретичних досліджень"</p> <p>Особливості планування та проведення теоретичних досліджень</p>
<p>Пр5 "Планування експериментальних досліджень"</p> <p>Особливості планування та проведення експериментальних досліджень</p>
<p>Пр6 "Обробка результатів дослідження" (вечірня)</p> <p>Методи обробки результатів наукового дослідження</p>
<p>Пр6 "Обробка результатів дослідження" (денна)</p> <p>Методи обробки результатів наукового дослідження</p>
<p>Тема 6. Вибір напрямку наукового дослідження та етапи НДР</p>

<p>Лк6 "Вибір напрямку наукового дослідження та етапи НДР" (вечірня)</p> <p>Поняття наукової проблеми та наукової гіпотези. Вибір напрямку наукового дослідження. Поняття теми дослідження та методика її визначення. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Класифікація об'єктів наукового дослідження. Мета та завдання дослідження. Класифікація наукових досліджень. Алгоритм науково-дослідного процесу. Характеристика стадій та етапів НДР.</p>
<p>Лк6 "Вибір напрямку наукового дослідження та етапи НДР" (денна)</p> <p>Поняття наукової проблеми та наукової гіпотези. Вибір напрямку наукового дослідження. Поняття теми дослідження та методика її визначення. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Класифікація об'єктів наукового дослідження. Мета та завдання дослідження. Класифікація наукових досліджень. Алгоритм науково-дослідного процесу. Характеристика стадій та етапів НДР</p>
<p>Тема 7. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації</p>
<p>Лк7 "Пошук, накопичення та обробка наукової інформації" (вечірня)</p> <p>Загальна характеристика інформації. Види джерел інформації. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Інформаційно-пошукові системи. Об'єкти права інтелектуальної власності. Методика пошуку та організація роботи з науковою інформацією. Обробка та систематизація наукової інформації. Основи наукометрії. Наукометрія як галузь наукознавства. Завдання наукометрії. Наукометричні методи. Наукометричні і реферативні бази даних. Основні науко-метричні показники</p>
<p>Лк7 "Пошук, накопичення та обробка наукової інформації" (денна)</p> <p>Загальна характеристика інформації. Види джерел інформації. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Інформаційно-пошукові системи. Об'єкти права інтелектуальної власності. Методика пошуку та організація роботи з науковою інформацією. Обробка та систематизація наукової інформації. Основи наукометрії. Наукометрія як галузь наукознавства. Завдання наукометрії. Науко-метричні методи. Науко-метричні і реферативні бази даних. Основні науко-метричні показники</p>
<p>Пр7 "Науково-технічна інформація" (вечірня)</p> <p>Наукометрія</p>
<p>Пр7 "Науково-технічна інформація" (денна)</p> <p>Наукометрія</p>
<p>Пр8 "Науково-технічна інформація" (вечірня)</p> <p>Пошук і опрацювання наукової інформації</p>
<p>Пр8 "Науково-технічна інформація" (денна)</p> <p>Пошук і опрацювання наукової інформації</p>
<p>Тема 8. Організація роботи в науковому колективі</p>

<p>Лк8 "Організація роботи в науковому колективі" (вечірня)</p> <p>Наукові колективи як особливі структури в науці. Наукові школи та їх роль у науці. Основні принципи управління науковим колективом. Психологічні аспекти взаємовідносин керівника та підлеглого в науковому колективі. Особливості управління конфліктами в науковому колективі</p>
<p>Лк8 "Організація роботи в науковому колективі" (денна)</p> <p>Наукові колективи як особливі структури в науці. Наукові школи та їх роль у науці. Основні принципи управління науковим колективом. Психологічні аспекти взаємовідносин керівника та підлеглого в науковому колективі. Особливості управління конфліктами в науковому колективі</p>
<p>Пр9 "Формування наукового колективу для підготовки проекту" (вечірня)</p> <p>Пошук, підготовка та реалізація грантових проектів, особливості пошуку партнерів</p>
<p>Пр9 "Формування наукового колективу для підготовки проекту" (денна)</p> <p>Пошук, підготовка та реалізація грантових проектів, особливості пошуку партнерів</p>
<p>Тема 9. Наукова організація та гігієна розумової праці</p>
<p>Лк9 "Наукова організація та гігієна розумової праці" (вечірня)</p> <p>Особливості творчої праці у дослідницькій діяльності. Психологія наукової творчості. Принципи організації наукової праці. Наукова організація та гігієна розумової праці</p>
<p>Лк9 "Наукова організація та гігієна розумової праці" (денна)</p> <p>Особливості творчої праці у дослідницькій діяльності. Психологія наукової творчості. Принципи організації наукової праці. Наукова організація та гігієна розумової праці</p>
<p>Тема 10. Наукова етика та дослідницька доброчесність</p>
<p>Лк10 "Наукова етика та дослідницька доброчесність" (вечірня)</p> <p>Етика і соціальна відповідальність науковця. Види порушення академічної доброчесності та боротьба з плагіатом. Процедура розгляду справ про порушення стандартів академічної доброчесності. Положення «Рекомендацій про статус наукових працівників». Етичний кодекс ученого України</p>
<p>Лк10 "Наукова етика та дослідницька чесність" (денна)</p> <p>Етика і соціальна відповідальність науковця. Види порушення академічної доброчесності та боротьба з плагіатом. Процедура розгляду справ про порушення стандартів академічної доброчесності. Положення «Рекомендацій про статус наукових працівників». Етичний кодекс ученого України</p>
<p>Пр10 "Дослідницька доброчесність" (вечірня)</p> <p>Практичні кейси з розгляду порушень дослідницької доброчесності та заходів боротьби з ними</p>

Пр10 "Дослідницька доброчесність" (денна)

Практичні кейси з розгляду порушень дослідницької доброчесності та заходів боротьби з ними

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН3	Дослідницька робота
МН4	Лекції-дискусії
МН5	Метод ілюстрацій
МН6	Мозковий штурм
МН7	Проблемно-пошуковий метод
МН8	Творчий метод
МН9	Проблемні лекції

Лекції надають аспірантам матеріали про організацію та проведення наукових досліджень, а також підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи (а саме: теоретико-методологічні основи, питання методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності; основні форми звітів із наукової роботи; методика підготовки повідомлень, доповідей, виступів; специфіка написання статей, монографій, підручників тощо), що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти. Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають аспірантам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах. Проблемно-орієнтоване навчання передбачає визначення аспірантами напрямку математичної формалізації тих процесів, які безпосередньо пов'язані з темою дисертаційного дослідження та з урахуванням регіонального чи галузевого контексту.

Оцінка і аналіз інформації Критичне мислення Квантитативне, аналітичне та стратегічне мислення Допитливість та увага Креативність в широкому сенсі Емоційний інтелект Новаторство і творчі здібності Особиста відповідальність Комплексне багаторівневе рішення проблем Формування власної думки та прийняття рішень Клієнтоорієнтованість Навички ведення перемовин Гнучкість розуму Взаємодія з людьми Уміння управляти людьми

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Вебінари
НД2	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Yutube-каналу)
НД3	Підготовка до лекцій
НД4	Підготовка до поточного та підсумкового контролю

НД5	Підготовка до практичних занять
НД6	Підготовка карти пам'яті
НД7	Підготовка та презентація доповіді
НД8	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД9	Індивідуальний дослідницький проєкт
НД10	Самонавчання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами		
МФО2	Перевірка та оцінювання письмових завдань		

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок

МСО1 Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)			
МСО2 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)			
МСО3 Розробка концептуальної карти			
МСО4 Складання комплексного письмового контролю			

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення		100 балів	
МСО1. Виконання пошуково-дослідного завдання (підготовка, презентація, захист)		20	
	2x10	20	Ні
МСО2. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		30	
	2x5	10	Ні
	2x10	20	Ні
МСО3. Розробка концептуальної карти		10	
		10	Ні
МСО4. Складання комплексного письмового контролю		40	
		40	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, участі у виконанні завдань відповідно до визначеного переліку практичних занять та контрольних заходів. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Роботи не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації та інших проявів академічної недоброчесності. Всі роботи, створені із порушенням академічної доброчесності, будуть відхилені без можливості

повторного виконання. В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконана дистанційно.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Графічні засоби (малюнки, креслення, географічні карти, схеми, плакати тощо)
ЗН4	Прикладне програмне забезпечення (перелік конкретизується викладачем)
ЗН5	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН6	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Мальська, М. П. Організація наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – К. : ЦУЛ, 2017. – 136 с.
2	Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. - 272 с.
3	Kumar, Ranjit. Research methodology: A step-by-step guide for beginners. Sage Publications Limited, 2018. - 528 p.
4	Bielik L. Methodology of Science: An Introduction. Bratislava: Comenius University in Bratislava, 2019. — 236 p.
5	Thomas C.G. Research Methodology And Scientific Writing. New York: Springer, 2021. — 620 p.
Допоміжна література	
1	Wiek, Arnim; Lang, Daniel J. Transformational sustainability research methodology. In: Sustainability science. Springer, Dordrecht, 2016. p. 31-41.
2	Basias, Nikolaos; Pollalis, Yannis. Quantitative and qualitative research in business & technology: Justifying a suitable research methodology. Review of Integrative Business and Economics Research, 2018, 7: 91-105.
3	Basias, Nikolaos; Pollalis, Yannis. Quantitative and qualitative research in business & technology: Justifying a suitable research methodology. Review of Integrative Business and Economics Research, 2018, 7: 91-105.
4	Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених/ Н. Сорокіна, А. Артюхов, І. Дегтярьова // Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 170 с

5	Hua, Ang Kean. Introduction to Metodology Framework in Research Study. Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH), 2016, 1.2: 17-24.
6	Бхаттачерджи А., Ситник Н.І. Методологія і організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. – Навчальний посібник. - 2016. - 159 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Luis M. Camarinha-Matos. Scientific research methodologies and techniques URL: https://www.geophysik.uni-muenchen.de/~valerian/Scientific_Working/
2	Засоби бібліометричного аналізу VOSviewer URL: https://www.vosviewer.com/documentation/Manual_VOSviewer_1.6.7.pdf